

Wojciech Szymański

Bielsk Podlaski. Stanowisko Łysa Góra

Informator Archeologiczny : badania 5, 158-159

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIALOWIEŻA, pow. Hajnówka

Zespół do Badań Etnogenezy Słowian
Zakład Epoki Metalu Instytutu His-
terii Kultury Materialnej PAN

Badania prowadziła mgr Irena Górska; Finan-
sował WKI w Białymstoku; Trzeci sezon badań;
Kurhan wczesnośredniowieczny //

W ramach badań nad rekonstrukcją pierwotnych warunków środowis-
ka geograficznego i jego związków z osadnictwem kontynuowane były pra-
ce wykopaliskowe na obszarze Puszczy Białowieżskiej, prowadzone przy
współudziale Pracowni Palinologicznej IHM PAN;

Stanowisko 2, oddział lasu 398. Kurhan 1 - kolista u podstawy,
steżkowaty masyf o zachowanej wysokości ok. 60 cm, porośnięty drze-
wami. Od strony północno-wschodniej posiada jamę - zagłębienie. Prze-
badano dwie ówiarłki: południowo-zachodnią i północno-wschodnią. Na-
syp kurhanowy ujawnił warstwy piasku z niewielką domieszką gliny. Ab-
solutny brak węgla drzewnych, a przede wszystkim jakiegokolwiek śla-
dów ewentualnej warstwy kulturowej, poddaje w wątpliwość uznawanie na-
dal tego obiektu jako kurhan.

Stanowisko 17, oddział lasu 384. Kurhan 2 - łagodnie steżkowa-
ty o średnicy 11 m, porośnięty drzewami. Zachowana wysokość 70 cm.
Przebadano dwie ówiarłki: północno-zachodnią i południowo-wschodnią,
uzyskując dwa profile magistralne po linii NS i WE. Kurhan asypowy
sostał z drobnoziarnistego piasku. W profilach jego wyraźnie wydsie-
lała się warstwa kulturowa o dużej zawartości węgla drzewnego.

Stanowisko 23, oddział lasu 369. Kurhan 1 - steżek dość regu-
larnego kształtu o zachowanej wysokości 1 m, średnicy ok. 15 m, poro-
śnięty drzewami. Przebadano lotące naprzeciw siebie ówiarłki: północ-
no-zachodnią i południowo-wschodnią, uzyskując dwa profile magistral-
ne po linii NS i WE. Kurhan ten w odróżnieniu od poprzednio badanych
asypowy dostał przy użyciu dużej ilości gliny, występującej w posta-
ci wydzielonych warstwek. U podstawy kurhanu stwierdzono występowanie
niewielkich ilości węgla drzewnego nie w skupiskach, lecz rozpro-
szonego.

BIRLEK PODLASKI
Stanowisko lasu Góra

Konservator Zabytków Archeologicz-
nych w Białymstoku, Instytut His-
terii Kultury Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadził dr Wojciech Szymański; Fi-
nansował WKI w Białymstoku; Pierwszy sezon

badani. Gredzisko wczesnośredniowieczne?

Sondaż na gredzisku, stanowiący część składową prac badawczych ekspedycji w Hańkach /sob. Hańki, pow. Bielsk/, miał na celu rekonstrukcję chronologii obiektu. Przebadano przestrzeń 2 x 6 m, sięgając całości w obrębie działki 2 x 2 m, na głębokości 3,9 m od powierzchni. Stwierdzono istnienie warstwy osadniczej miąższości do 50 cm, o znacznej zawartości nabytkowej z XIII-XIII w., a pod nią warstwy niwelacyjnej, piaszczystej - wysypowej.

BIEŻCICE, pow. Nowogard
Stanowisko 2

patrz okres wpływów rzymskich

BŁONIE, pow. Pruszków

Zakład Epoki Metali Instytutu Historii i Kultury Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadził mgr Teresa Kiersnowska. Finansował IHM PAN. Pierwszy sezon badań. Gredzisko wczesnośredniowieczne.

Wykopiska w Błoniu miały na celu dokonanie eksploracji obiektu położonego we wschodniej części gredziska, odkrytego i częściowo wyeksplorowanego w czasie pierwszych systematycznych badań w latach 1950-1953. Obiekt ten został wówczas oznaczony jako jama 22. Ponowne przejrzanie materiałów pozwoliło uznać całą "jamę" za pozostałość budynku mieszkalnego - dworu feudalnego. Analiza źródeł pisanych i materiałów budowlanych pozwoliła na przypuszczenie, iż gredzisko w Błoniu w wieku XIII było siedzibą książęcą, co świadczy o unikalnym charakterze obiektu i jego dużym znaczeniu dla badań nad organizacją gospodarki książęcej. Badania oparte na siatce archeologicznej w 1950 r. Pracami zostały objęte ary 61, 62, 44 i 43, przylegające do poprzedniego wykopu.

Na zdjęciu dżurki i nalegającej pod nią warstwy XIII-wiecznej udało się wyróżnić niezbyt wyraźny przez późniejsze dewastacje zarys wypełnienia budowli. Znalaziono tu duże ilości większych i mniejszych elementów cegieł nie powiązanych konstrukcyjnie. Wiele z nich nosi ślady bardzo silnego pożaru, co nasuwa się w zdeformowanych kształtach, głębokich spęśnieniach i zeskliwieniu powierzchni. Udało się znaleźć trzy całe, nie uszkodzone cegły o wymiarach 24 - 25 cm x 10,5 - 11 - 12 cm x 7 - 7,5 - 8 cm. Odkryte też niewielkie detale ceramiczne zapewne z obramienia otworów okiennych lub drzwiowych, niektóre ukośnymi nacięciami i pokryte sieloną lub szóstą glazurą.